

Rozmowa z dr hab. s. Adelajdą Sielepin CHR

W roku liturgicznym przeżywamy różne okresy: Adwent, okres Bożego Narodzenia, Wielkiego Postu i Wielkanocy oraz tak zwany okres zwykły. Czy nie sądzi Siostra, że już sam układ tych okresów w Liturgii Kościoła jest przejawem miłosiernej miłości Boga?

Oczywiście. Kościół odczytuje i wprowadza pewien program życia duchowego przy nieustannej asystencji Ducha Świętego. Wierzmy w to, że Bóg jest obecny w decyzjach i mądrości Kościoła. Sukcesja apostołska i kolegalność są wyraźnymi nośnikami obecności Ducha Świętego, a zatem już ta obecność, która ma swoje przejawy także i w tak zorganizowanym roku liturgicznym jest dowodem miłosierdzia Boga, Jego troski o duchowe owoce naszego życia w Kościele.

W odkrywaniu przejawów miłosiernej miłości Boga w Liturgii rozmawialiśmy o wszystkich okresach roku liturgicznego, pozostał nam jeszcze okres zwykły, czyli tygodnie po okresie Bożego Narodzenia a przed Wielkim Postem i po okresie Wielkanocnym aż do Adwentu. Dlaczego „zwykły”?

Nie jest on taki zwykły, jak to brzmi, choć nazwę tego okresu pisze się małymi literami, nie tak, jak Adwent czy Wielkanoc. Nazwa tego okresu została wprowadzona w odnowionym soborowym kalendarzu jako odróżniająca go od czasu z uroczystościami, takimi jak Boże Narodzenie i Wielkanoc. Ale z drugiej strony nie wskazuje wcale, że jest to czas jałowy. Okres bez uroczystości, to czas na uwewnętrznienie tych głównych misterii Chrystusa i wprowadzenie ich do co-

dziennego życia. Innymi słowy przez złączenie się z Chrystusem sprawy wielkie mają stać się obecne w zwyczajnym naszym życiu, przez to czyniąc go niezwykłym, bo świętym i przeżywanym z mistycznym kolorytem. Życie Chrystusa ma się stawać życiem Kościoła: *Już nie ja żyję, ale żyje we mnie Chrystus* (Ga 2, 20).

Jakie tajemnice z życia Chrystusa w tym okresie w sposób szczególny mamy zgłębiać?

Przede wszystkim te, które poprzedzają okres zwykły. A zatem w pierwszej fazie tajemnicę Wcielenia w sensie najgłębszym, rozumianą jako przyjście Chrystusa na ziemię i cel tego przyjścia, jakim jest budowa królestwa Bożego. W drugiej fazie, po Wielkanocy i Zesłaniu Ducha Świętego – życie Kościoła, czyli kontynuacja misji Chrystusa w Kościele z udziałem Ducha Świętego. Zresztą Ewangelie doskonale to ilustrują. Należy więc kierować się treściami niedzielnych czytań i poznawać ich teologię, która odsłania potrzebne treści. Liturgia staje się przewodnikiem po Biblii i to jest najbardziej wiarygodne „słuchanie” słowa Bożego. Słuchanie, które w liturgii staje się faktem, słowo zapisane staje się słowem żyjącym w Kościele dzięki zjednoczeniu z Chrystusem i podaniu się Jego przemieniającej mocy w Duchu Świętym.

Każdy czas jest wypełniony miłosierdną miłością Boga. Jakie przejawy tej Miłości w tym okresie liturgicznym należałoby zauważyć i podkreślić?

Okres zwykły to droga w Duchu Świętym i wyraźne skupienie się na naśladowaniu Chrystusa, którego poznajemy głównie w tych okresach uroczystych. Pierwszy etap tego okresu ukazuje Chrystusa przychodzącego i żyjącego wśród nas, który przygotowuje wszystko dla naszego zbawienia. To jest wówczas znakiem i darem Bożego miłosierdzia. Poznajemy wtedy Jezusa z Jego nauczania i czynów, wzrastamy w miłości do Niego i w wierze, która otwiera nasze serca na wielkie dary. Rodzi się wdzięczność za takiego właśnie Odkupiciela i Króla. Wzbudzamy w sercu pragnienie pójścia za Nim, przyłgnięcia do Niego jeszcze bardziej. W drugim etapie darem jest Duch Święty. Skupiamy się na realizacji woli Bożej i naśladowaniu Chrystusa w naszym życiu. Przywołujemy Ducha Świętego, aby nam towarzyszył i umożliwił taką wędrówkę i twórczość. Wyraźniejsze staje się bierzmowanie i przywoływanie Ducha w czasie Mszy św. przed przeistoczeniem i po nim (epiklezy), kiedy wzywamy Go do budowania ściślejszej wspólnoty między nami w Kościele. Okres ten wpływa na nasze świadome dostrzeganie roli Ducha Świętego. Uczymy się częściej Go wzywać i na Nim polegać, a wtedy rzeczywiście stajemy się coraz bardziej zdolni do realizacji Bożego planu i dzielenia się miłością Chrystusa z innymi. Jesteśmy zdolni do przekształcania świata zgodnie z Bożą wolą w Jego królestwo miłości i pokoju. Uzdalnianie człowieka do współstwarzania świata i towarzyszenie mu w jego wzrastaniu jest niewątpliwie widocznym przejawem Bożego miłosierdzia.

Okres zwykły został oznaczony kolorem zielonym. Jaka jest jego symbolika?

Kolory liturgiczne mają swoje znaczenie. Kolor zielony najprościej kojarzy się z zielenią natury, która w tym czasie dojrzewa i wchodzi w fazę pełni życia. Jest to kolor odrodzenia i nadziei na nowe życie w Duchu Świętym. W ikonach kolor zielony oznacza sferę Ducha Parakleta, dlatego i w tym względzie okres zwykły wskazuje na etap wytężonej uwagi i ćwiczenia się w skupieniu

i wrażliwości na Ducha Świętego, wrażliwości na Jego natchnienia. Jest to czas życia według Ducha, a nie według ciała, czyli nabieranie chrześcijańskiej równowagi. Święty Grzegorz Wielki poucza, że: *zieloni są ci, którzy zapuszczają korzenie swej myśli w niezniszczalnym dziedzictwie*. Papież Innocenty III, wyjaśniając używane kolory w liturgii Kościoła, pisze, że zieleń jest barwą środka, bo powstaje ze zmieszania koloru niebieskiego i żółtego. Jest „pomiędzy” i tworzy trójjedność trzech barw głównych. Można zgodnie z tą myślą interpretować ten okres jako kształtowanie równowagi duchowej i umiejętnego scalania misterium Wcielenia z misterium Odkupienia, życia wiecznego z codziennością, tworzenia integralnego obrazu Chrystusa Boga-Człowieka i chrześcijanina – osoby zdolnej do życia w samotności i we wspólnocie, zdolności paschalnej do przekraczania samego siebie w słabościach i grzechach ku życiu w świętości, opartemu w pełni na Bogu.

Możemy powiedzieć, że każdy okres w liturgii Kościoła ma swój klimat i przesłanie Boga dla człowieka. Jakie przesłanie płynie do nas w okresie zwykłym?

To przede wszystkim wskazanie na Chrystusa i Ducha Świętego, przez których Bóg Ojciec nas prowadzi. Przydają się nam tu Dzieje Apostolskie, które stanowią najwcześniejszy, pionierski etap życia według Ducha młodego Kościoła, i pouczają, jak należy rozumieć ingerencję tego Ducha w życie codziennym. Okres ten uwydatnia ukrytą i dynamiczną obecność Chrystusa w sakramentach i w Liturgii godzin. Skłania wiernych do posłuszeństwa Bogu, ale jednocześnie do wielkiej wyobraźni, cierpliwości i czekania na owoce Bożego miłosierdzia, które objawia się powoli, ale skutecznie. Poszczególne odsłony misterium Chrystusa przybliżane w czasie roku (KL 102) przywoływane są i uobecnianie w Eucharystii. Dlatego rok liturgiczny ma znaczenie głównie w powiązaniu z Eucharystią.

*Za rozmowę serdecznie dziękuje
s. M. Elżbieta Siepak ZMBM*